

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Mártzius' 30dikán, 1824.

Spanyol Ország.

Sz. Sebestyén' Kormányzója így ír f. h. 6d. Baró Janinhoz a' második alsobb osztálybeli 11d. Divisio' Kormányzójához: „Generalis Úr! A' Bordeauxi Indicateur című Ujság f. h. 2d. a' Constitutionnel Ujságból egy cikkelyt vevé fel, mellyben az mondatik, hogy Sz. Sebestyéni és Bilbaói levelek szerint, Riógónak Valcarce nevezetű Adjutánsa egy 400 főből álló Guerilla csoportot vezérel, 's olly nevezetes helyhezethen vagyon, hogy a' Francziák odahagyák a' Passagesi kikötőt 's Sz. Sebestyénbe vonultak vissza, és hogy attól tartanak, veszedelmessé lehetne ennek következése a' Royalistákra nézve, 's a' t. Ezen cikkely elejétől fogva végéig csupa költemény; mert se Riógó' Adjutánsáról semmit nem tudunk, sem Guipuzcoában és Biscayaban 's a' szomszéd tartományokban Guerillák nincsenek. A' tajan a' spanyol Királynak egyf' fegyveres ellensége sincsen, 's ezen tartományokban sokkal bátorságosabb az útazás mint volt akármikor. Sietnem kelle tudtára adni azt Uraságnak, hogy a' hamis híreket, ha szükséges lenne, megczáfolhassa. Vagyon szerencsém 's a' t. Baró Higonet.“

A' Castiliai tanács' Elölülője a' fő Kapitányhoz 's a' Valladolidi kir. Cancellaria' Elölülőjéhez követbezendő parancsolatot küldött: „Kegyelmes Uram! Az Országának számos helyeiben kedvetlen történetekre adának alkalmatosságot a' royalista önnvállalkozottaknak felfor-

dult kinézéseik vagy kétértelmű vélekedéseik, melly történetek annyival is inkább kellemetlenek az Igazgatásra nézve, minthogy az, midőn magát újra rendbe szedte volna, minden előrelátással és bölcsességgel azon igyekezett, hogy a' pártos ezimboraság által rabszolgassagra juttatott Nemzetet felemelhesse Minden rendszabásokat megtett az Igazgatás arra nézve, hogy a' rendet helyreállíthassa, 's a' tisztí- hivatalokat olly karba helyezethesse, melly szerint azoknak segítségében kizhasson, hogy a' Királynak, a' mi Urunknak felsőségét, 's az Országban a' jó kormányt 's fedhetetlen törvénykezést erős lábra fogjak állítani. — Szomorúan kelle megértenem, hogy több helységekben olly szabadságot véren magoknak a' royalista önnvállalkozottak, hogy a' lakosokat kények szerint kormányozhatják, nem csak hogy a' fennálló tisztí- hivatalokhoz engedelmességgel viseltettek, hanem még azoknak jussaikba is avatkoztak, némelly fogdosásokat vittek végbe és más erőszakoskodással is éltek, 's mind ezek által bébizonyították, mennyire nem tudják hogy azon tisztí- hivatalok azért állítottak fel, hogy a' Királynak, a' mi Urunknak nevében az igazságot kiszolgáltassák; és hogy ezek azok, nem pedig az önnvállalkozottak, kiknek köteleességekben áll a' szükséges rendszabásokat megtenni, 's a' kormányok alá rendelteiteket igazgatni; és hogy ők vagynak felelet terhe alatt arra nézve is, a' mi hivatalos megyéjekben történik. — Ha a' royalista önnvállalkozott-

tak nem ismerik valóságos kötelességeket, 's rendeltetések dicséretes céljának korlátjai között nem tartják magokat, akkor a' helyett hogy törvényes királyok' hű és engedelmes jobbágyainak tartathatnának, fenytéktelenségek és zabolatlanságokból még inkább azt lehet gondolni, hogy ellenségeink' rendébe mentek által, mert ellenségnek kell néznünk mind azokat, valakikben a' tisztelet hibázik, 's valakik az ő Felsége' személyét viselő tiszti-hivataloknak tekintetét csónkítani akarják. — Általában szükségesnek tartom azért azon végből hogy ezen gonoszoknak, mellyek igen szomorú következtetéseket vonhatnak magok után, gát véttessék, mindenek előtt, kiket illet, ezennel kinyilatkoztatni, hogy midőn az önnvállalkozottak kétségkívül dicséretes célból állottak egybe, ha magokat ezentúl jobban nem viselik, szolgálójok haszontalan leszen, 's Monarchánkhoz vonzó engedelmisségeknek csekély jelét fogják adni. Tudják meg hogy a' városi tiszti-hivataloknak engedelmisséggel tartoznak, és hogy azért állítottak fel, hogy ezen utóbbiaknak segítségül legyenek; mostani magok viselete szerint pedig ellenkeznek ők az Igazgatásnak céljaival 's a' Monarchának jótévő szándékaival. — Mellyért is Excládra bízom, hogy jelenvaló kerülő-levelemet terjessze elébe azon törvényszéknök, mellynél előlülőséget visel, hogy az általlátván azon indítokokat mellyek erre alkalmatosságot szolgáltatának, 's meggondolván melly kívánatos dolog légyen minden tekintetben a' rendnek és csendességnek fentartatása, ugyan ezt a' megyéjébe tartozó minden helybeli tiszti-hivatalokkal közölje, 's adja tudokra a' royalista önnvállalkozottaknak, hogy kötelességeiktől el távoztak, hogy ezentúl magokat a' kormány' avagy törvényszék' foglalatosságai-ba ne avassák, és semmi fele szia alatt

valakit el ne fogjanak, vagy fogságra ne vessenek, ha szinte az előttök büntetésre méltónak tetszenék is, hanem erre nézve kérjenek engedelmet előbb az illető felsőségtől. — Hogy ha pedig jelenvaló parancsolatomnak semmi siker nem találna lenni, úgy az önnvállalkozottakat, a' helyett hogy az ő érdemek és engedelmisségek tekintetbe vétetnének, a' melly illeti a' jó royalista önnvállalkozottakat, őket még inkább ellenségekül kell tekinteni, mint a' mellyek a' partosok' nyomdokait 's fonák magok viseletet követvén, magokat arra juttatják hogy azokkal egybekevertessenek, 's hasonlól büntetessenek. — Isten tartsa meg Excládat számos esztendőig. Költ Madridban, Febr. 25d. 1824. Ignacio Martinez de Villéla.

Madridból f. h. 4dikéről im' ezt közli a' Moniteur Mártz. 17d.: „Égy. Febr. 29d. költ királyi parancsolatnál fogva rendeltetik, hogy mind azon személyek, kik a' Cortesi-gyűlés' Igazgatása alatt akadémiái Diplomákat kaptak avagy gradualtattak, mind ezen okleveleiket adják bé a' mostan fennálló tudományos-karolnak, mellyek meggyőzöttetvén azon személyek alkalmas voltokról, valamint erkölcsi jó magok viseletek felől is, nekik 300 Realért új Diplomákat adjanak a' béndatottak helyett. A' kik jelenvaló parancsolatnak nem engedelmeskednének, azok ollybá tartassanak mint a' kik magokat törvénytelenül fűrik bé, 's az 1737 Nov. 21d. költ királyi parancsolat szerint 500 aranyra büntetessenek. 's tartózkodások' helyéről tíz mértföldnyire eltávolitassanak. Ha ezek meg akarnak morálni a' mellett, hogy akadémiái titulusait meg nem sunálják újra, 's ezzel a' királyi parancsolattal ellenkeznek, 2000 aranyra 's tíz esztendei gálya rabságra ítéltessenek. Megigazolják jelenvaló rendszabásnak keménységét azon vétségök,

mellyekben a' constitutiós Igazgatás alatt annyi Orvosok, Prokatorok, 's több, a' tudósi karba tartozó személyek leledzettek; 's minthogy különben is, különösen Spanyol Országban igen nagy befolyással vagynak a' népre a' városi és falusi Orvosok, az ő royalistai gondolkozásaikról szükséges meggyőzöttetnünk. Ugyancsak ügyelni kell reá, hogy ők a' nép' lelkét meg ne rontsák. — Az 1815 Februáriusában felállított közönséges tanítási Junta, melly egy kir. Decrétum által most újra egybehívattatott, a' Collegiumokbeli fenytékre fog ügyelni, 's egy új plánumot terjeszt majd a' Király elébe az iránt, miként kellessék most már a' spanyol Ifjúságot oktatni, melly által a' tudományoknak vallásos-erkölcsi irányzatja fog munkába vetetni. — A' Madridi francia őrizet 3d. Batalionjainak tartalék-seregek indulóban vagynak Francia Ország felé, hol az újonnan szedett latorákat fogják felvenni magok közé; a' mint hallik, az Obristlieutenantok parancsolatot vevének, hogy kövessék ezen tartalék seregeket — A' Szegoviába rendeltetett francia csapat, Madriton keresztül, kvártely-helyeire visszatért. — A' köz bocsanatot illető Decrétumról több szó sincs, 's helyét, a' mint hallik Gróf Villelának, a' Castiliai tanács Elölülőjének kerülő-levele fogja kipótolni, mellyet ő a' tartományokbeli fő kapitányokhoz bocsátván, azoknak meg hagyja miként bánjanak azokkal, kik politikai vétések miatt még tömlőzöttetnek.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Felső-Háznak f. h. 11d. tartatott ülésében az Ausztriai költsön-vételről szóló javallatnak harmadszori felolvasatása' alkalmasosságával, mellyet Lord Liverpool sürgetett, Lord Holland különféle megjegyzéseket teve. A' mint mondá

nem annyira maga a' javallat, mint annak stylusa ellen kel-ki, megjegyézvén, hogy az egész javallatban elő nem fordul azon szó: „tartozás.“ Ezután hosszasan belebocsátkozott mint kellessék ez a' szót „fizetés“ erteni, 's olyan nép' sepreje szájába illő kifejezésekkel élt, hogy azokat itten felhordani, az ilendőség tilalmazza. Beszédének 2d. részében a' 2 1/2 millió font Sterlingből álló summának csekély voltáról panaszkodott, mellyel Angliát olly tartozásért elégítenék-ki egyszerre, melly interesestől 20 milliónál is többre telik, 's ocsárlásra méltó dolognak tartá, hogy éppen ez a' pénz, a' helyett hogy a' nép' zsebébe menne, új templomok' építésére, mester-mívek' gyűjteménye vásárlására 's a' Windsori palota kijobbítására es csinosítására fordítatnék. — Lord Liverpool azt jegyzé-meg hogy a' szavát végzett nemes Lord, beszédének első részében igen mulattatta a' Hazát. Hanem szorosabban vévén-fel a' dolgot, nem lehet általlátni mit akart tulajdonképen. A' mint a' nemes Lord elsőben kijelentette, hogy az Ház' figyelmét a' nevezett javallatra kívánja fordítani, úgy látszott az a' célja, hogy a' szók' helyzetét tamadja-még tudós vizsgálattal; de mondja meg neki, lehetett volna e már világosabb kifejezésekkel élni azon javallatban? A' dolog ugyanis a' maga egyszerűségében ide megyen-ki, hogy Ausztriának költsönt adott Anglia, 's az egész tartozásban most bizonyos summával megelégedett. A' nemes Lordnak azonban, a' mint látszott az vala inkább célja, hogy a' Háznak az Ausztriai Igazgatásról tartana leczkét, nem pedig hogy a' javallatra nézve nyilatkoztatná-ki véleményét. De ez ellen sem lenne mit szólni, hogy ha a' leczke adás becsülettel és nyílt szívvel esett volna; hanem a' nemes Lord, Prokatorok módja szerint, min-

dent szorgalmatosan előhordott a' mivel csak árthat az ellenfélnek, 's azt viszont, a' mi az Ausztriai Igazgatásnak becsületére szolgál, mind gondosan elméliőzte. A' nemes Lord azt állítja, hogy azon pénzt szükségtelen volt oly sokáig hagyani az Ausztriai Császárnál. Valiyan elfelejtkezett e arról, mennyi hadat viselt azolta Ausztria a' közönséges ellenség ellen, és hogy ennelfogva helyes ok volt reá, hogy a' dolgot 25 esztendeig abbahagyjuk? Avagy nem tudja e a' nemes Lord, hogy midőn megadatott Ausztriának a' nevezett költsön, a' Parlamentumnak számos tagjai azon vélekedéssel valának, hogy azt a' pénz segédül kell odaadni Ausztriának, nem pedig költsön fejébe? 'S annyi bizonyos hogy valaki csak a' költsön-adásra voksolt, arra is reálett volna hogy azt a' penzt csupa segédül kell odaadni. Igaz, hogy azon költsönnek egy részében, mint a' nemes Lord monda, a' Campo-Formiói békeség után is küldöttünk pénzt; de avagy ama békeség után nem keveredett e Ausztria újra négy renbeli háborúba, mellyek közül az első a' Marengói és Hohenlindeni, a' második az Auszterlitzi, a' harmadik a' Wagrami és végre a' negyedik azon ütközeten végződött-bé, melly az Európai dolgokat oly állapotba helyezteté, mellyhen mostan vagynak. Lord Liverpoolnak vélekedése szerint, minden Státus embere, ki szemeit azon idő' történeteire veti, meg fog győzöttetni az iránt, hogy Ausztria, mind ezen háborúkban utolsó csepp véreig küszdött, — hogy egyedül a' szorges szükségnek engedett, 's mindenkor kész volt felkelni a' közönséges ellenség ellen. Illy környülállások között már, kötelessége vala az ánglus Igazgatásnak el nem felejtkézni arról, mit köszönhet Ausztriának. Említettem már feljebb, mond Lord Liverpool, hogy a' kérdésben for-

gó költsön oltá négy háború adta-elő magát. 'S az alatt háromszor adatott segéd Ausztriának, a' nélkül hogy ama költsönről avagy csak egy szóval is tételt volna említés. Midőn a' nemes Lord barátjai a' Parlamentum' tagjai valának, magok segédet ajánlanak Ausztriának, ha hadra kelne 's Prussziával közösen fogná a' dolgot. Ezzel övet, folytatá Lord Liverpool, éppen nem akarom ócsarolni, hanem csupan arra emlékeztetni a' nemes Lordot, hogy azon ajánlással sem tételtt egy szóval is emlékeztet a' régibb költsönnek visszafizetéséről. Ausztria akkor nem tartá tanácsosnak hadra kelni, de még is megadtak neki a' nemes Lord barátjai költsönök olyas summákat, mellyekhez Anglia' részéről régi számolásnál fogva tartotta jussát, 's ekkor sem emlékeztett Ausztria a' többször említett költsönre. Csak a' mostani Ministerium emlékeztette elsőben Ausztriát ezen dolognak elpártolására, de nem nyilatkozata-li magát hoven az azon summára nézve mellyet kívánna. 'S egyszersmind pedig annyira megvala győzöttetve a' Ministerium azon hasznok iránt, mellyek Ausztriára ezen költsönnek visszafizetéséből háremolnának, hogy magára azon Ország javára nézve is, más egyebetnem tanácsolhatott. Számos, a' dologhoz értő személyek nyilatkozata-ki teljes meggyőződéseiket arra nézve, hogy semmivel nem nevelhette volna inkább hitelét Ausztria, mint ezen réndsabással, 's én magam is merem állítani, hogy Ausztria ezen fizetés által inkább nyert mint vesztett. A' mi az Ausztriai Császárnak személyes characterét illeti, arra nézve elmöndhatni, hogy nálánál több tiszteletré méltó gondolkozással bíró Monárcha soha trónuson nem állt. A' Császár kétség kívül azt akarta, hogy a' dolgot el kell igazítani; hanem némelly hibás előterjesztések' tisztábozására néz-

ve, meg kell még említeni, hogy azon férfiu, kit az Ő császári Felsége egyik fő tanács-adojának kell tartani, hasonlóképen meggyőződött iranta hogy ezen dolognak elgazdítása igen is szükséges. — Lord Holland továbbá, mond Lord Liverpool arra czélozott, a' mi már az Aló-Házban megfordult, midőn a' Kincstár' Cancellariusza ezen summának egy részét bizonyos czélokra javallotta fordítani. A' mi azon 500.000 fontot illeti, melly tempomok' építésére ajánlatott, arról többet nem szólok, mint-hogy már a' tárgyat ezen Ház ügyis megvittatta. A' Windsori kastély széptésére szánt summára nézve, hasonlóképen keves ellenvetest lehet többé tenni. Mert ez a' summa olly épület' ékesítésére fordítatik, melly minden Anglus tisztelének 's minden idegen bámúlásának tárgya vala mindenkor. Az Ausztria részéről jött pénz bizonyos hogy könnyehbségére szolgál az Igazgatásnak ezen planumai' végre hajtására nézve, de ezen költségeket úgy is meg kelle vala tennünk, ha Ausztria semmit nem fizetett volna is. A' mi illeti végre a' többször említett költsönnek summáját; Ausztriától Angliának kapott, mint a' mennyihez jussát tarthatta. — Lord Aberdeen hasonlóképen teljes mértékben megvallotta az igazságot az Ausztriai Igazgatás részéről, és hogy, a' mi illeti a' Császárt, nálánál több virtusokkal tündöklő Fejedelm egy Országban sem uralkodott. Ezzel a' javallat harmadszor felolvastatott, 's minden további ellentállás nélkül elfogadtatott.

Parizsi Ujság-leveleiben közlött előleges jelentés szerint a' Felső-Háznak f. h. 15d. tartatott ülésében Marquis Landsdownnak javallatja, ki azt sügette hogy kérni kell a' Királyt, hogy az Amérikai spanyol tartományok' függetlenségét, melly már бүlőnben is tettel kizo-

nyíttatott dolog, minden halogatás nélkül ismerné-meg, visszsvetteit.

B r a s i l i a.

Rio de Janeirólól a' kövélkezendő tudósítosok érkezének: A' fő város' Senátusa vagy Kamarája tudóra adja egy Proclamatiójában a' lakosoknak, hogy gondosan megrisgálván azon Constitutio' planumát, mellyet a' Császár által ajánlatott fundamentomok szerint a' Státustanács készített, 's a' Senatushoz Dec. 17d. költ császári parancsolatnál fogva általküldött olly czélból, hogy arra nézve közlené észrevételeit, azt tartja hogy arra nincsen mit megjegyeznie, hogy azon planum a' Császár' és Ministeriuma' liberalis gondolkozásaiknak bizonsága, és hogy gondolóra vévén, hogy az új gyűlés okvetellen elfogadja úgy is ezen planumot; a' Császárra nézve igen fontos dolog lenne, azt minden halogatás nélkül elfogadni. Azért is a' Senátus azt határozta, hogy a' Polgárok köz vélekedésének megtudása végett, két könyvek készíttessenek; mellyekbe kiki minden tartózkodás nélkül jegyezze-bé vélekedését; az egyik könyvben azoknak a' neveik lesznek kik a' planumot elfogadják, a' másikon a' kik azt el nem fogadják, 's ezen könyvek 12 napokig fognak a' közönség előtt e' végre nyitva lenni. — A' Jan. 7dikei Diario nevezetű Ujság a' Senátusnak egy másik Proclamatióját közli, melly ki nyilatkoztatja, hogy teljesen meggyőzöttetett légyen az iránt, hogy az ajánlatott Constitutiót a' nép kedvesen veszi; azért is kéri a' Senátus Ő Felségét, méltóztatnék bizonyos napot határozni, mellyen egy Deputatio megkérhesse Ő Felségét, hogy adna parancsolatot a' Constitutióra való megesküvésre, 's azt az Orzágnak fundamentumos tör-

vénye gyanánt hirdetteté. ki. Ő Felsőge erre néve Jan. 9dikt batároza meg. — Ugyan az említett Ujság a' hadi Ministerium részéről több rendbeli parancsolatokat közöl, mellyek annak bizonyos megtudására ezéložnak, millyen karban legyenek a' fegyvertárak, 's az Ország védelmezésére megkívántató mindennemű eszközök, és azt rendelik továbbá hogy a' seregek egybevonattassanak. Egyik efféle parancsolatnak Jan. 2d. ezek a' szavai: „Ő Császári Felsőge reményli, hogy ezen parancsolat, melly igen sürgető, rövid nap alatt bé fog tölteni, hogy az Ország' bátorságára és védelmezésére néve, hathatós és szükségesképen megkívántató rendszabások tételtesenek.“ Egy másik parancsolatban Jan. 6d. ezen szavak találtatnak: „Mivel a' szükség azt kívánja, hogy mentül több seregek gyűtessenek egybe a' fő-városban, 's legyenek készen az Ország' védelmezésére, mellyet kegyetlen ellenségünk új bérontással fenyeget, erre néve azt parancsolja a' Császár azon General-Majornak, ki a' Minas Geraes tartománybeli seregeket vezérli, hogy azon tartomány' Militziáji közül 3000 embert készen tartson a' végre, hogy azok első jeladásra elindulhassanak a' fő-város felé.“ Hasonló parancsolat küldetett a' Szan Pauloi tartomány' Igazgatásához, hogy a' Militziák ottan is készen tartassanak, hogy ha az ellenség az ottani tengerpartokon valamihez találna kezdeni, azt elűzhessék. Számos hajók olly parancsolatot vevének, hogy a' szerint készűljenek, hogy ágyúzó - ladikok gyanánt szolgálhassanak; a' tengerpart' mentében telegraphusok állítatnak, 's mindenféle munkások fogadtatnak arra néve, hogy a' fegyvertárakban és az erősségeken dolgozzanak.

Francia Ország.

A' Francia Király f. h. 25d. nyitameg egy beszéddel a' Kamarák' uléseit; de a' melly beszédet mi a' hely' szul volta miatt a' jövő postára kéntelenítetünk halasztani.

B e c s.

Felsőges Uralkodónk, mint első Fundálója az itten felállítatott es. k. Protest. Theologiai Intézetnek, at ai kegyelmes gondoskodásának újabb bizonyítást méltóztatott közelebb is az által aoni, hogy az elmúlt Febr. 25d. kegyelmes batározásánál fogva, ezen Intézetben a' Moralis és Pastoralis Theologiai tanítására rendes Professornak Nagy-Tiszt. Laithner Pál Urat méltóztatott kinevezni, a' ki ez ideig Styriában a' Schladminger A. V. köveit Gyülekezethet volt érdemes Predikátora, és a' ki ezen új és diszes hivatalát, a' mint reményleni lehet, a' jövő hónap' elején, a' nyári féléstendő' kezdetével el is fogja kezdeni. Az említett nagytisztetű férjfiú ötödik már azok között, kiket ezen Intézethez kegyelmesen kinevezett Ő Felsőge, és ha az irgalmatlan halál a' mult esztendőben az élők közül el nem ragadta volna fáradhatatlan munkásságának közepette N. T. Prof. Gernersich János Urat, most már csak a' H. V. szerint való Dogmatica Theologica Cathedra maradt volna üresen, így pedig még két tanító-széknék kell betölteni, hogy teljes számmal legyenek a' Professzorok. — Ezen Intézetben a' közönséges tanítások 1821 Apr. 2d. kezdődtek el, a' mikor még csak két rendes Professorok voltak, és a' kiknek fáradhatatlan szorgalmatosságok által hat hónapok alatt, mind azok a' tudományok el is végzetet-

tek, a' mellyeknek az egész iskolai esztendőben kelle vala taníttatni, 's ez annak az oka hogy az a' félesztendő méltán egy egész esztendőnek számláltatott, és hogy még ugyan azon esztendőben Nov. elsőjén elkezdődött a' 2d. esztendei Cursus is, a' mellyre tartozó tudományokat csüggedhetetlen buzgósággal tanították, az első esztendőre tartozó tudományok mellett, ugyan azon két Professorok. A' 3d. esztendőnek kezdetével könnyebbedett ez a' hármas teher vállalkon az által, hogy akkor a' 3d. rendes Professor Úr is elkezdette tanításait; 's még ugyan azon esztendőnek másik fele részén a' 4d. rendes Professor Úr is folytatni kezdette hivatalát. De csak hamar újabb 's váratlan foglalatosságokat kellett magok között fetosztani, közbejövén a' feljebb nevezett Professor Úrnak véletlen halála. Így végződött el a' theologiai tudományoknak 3 esztendőkre terjedő legelső egész Cursusa a' mult esztendőnek Aug. havában, és elkezdődött Nov. elsőjén a' 2d. Cursus vagy a' 4d. esztendő, a' mikor a' Professorok vállain lévő tehernek könnyebbitésére, az Egyházi Történeteknek német nyelven való tanítására, addig míg erre a' megüröcsedett tanító székre rendes Professort nevezne-ki Ő Felsége, Supplens Professornak kineveztetett Tiszt. Schimko Dániel Úr, ki itten végezte el dicséretesen az egész theologiai Cursust. — Ezen Intézetben a' most már végére siető első félesztendőben, ezek a' theologiai tudományok taníttatnak: 1) a' theologiai tudományokra való közönséges bevezetés Plänk szerint; 2) az ó és új Testamntomi könyvekre való bevezetés, amaz August, ez pedig Haenlein kézi-könyveik szerint; 3) a' Historia Ecclesiastica Schroeck szerint; 4) a' Jób könyvének magyarázata; 5) a' Dogmatica Theologia Schott szerint; 6) a' Dogmák Historiája Münsher szerint; 7) a' keresztényen Moral

systemája Staudlin szerint; 8) a' Homiletica Schott szerint; 9) a' zsidó nyelv Gasseniusnak kézi-könyve szerint; 10) az arabs nyelv Tyschennek és Freytagnak kézi-könyveik szerint; 11) az Indusok' szent nyelvekkel és szent könyvekkel is, t. i. a' Sankrit nyelvel és a' Védammal megismerkedhetnek a' feljebb emelkedni kívánó elmék. Ezek mellett az írás és beszédbeli gyakorlások is folytattainak; sőt az A. V. követők' templomában vasárnapokon délután a' predikálásban is gyakoroltatnak a' tanuló ifjak. — Az Intézet különös Bibliothecájában találtatható könyveket is olvassgathatják a' magok szállásaikon, c' végre az a' rendelés tétetvén; hogy minden héten szórdán és szombaton délután, abból magoknak tetszéseik szerint, könyveket kérhethetnek s' nyerhetnek is ki. — Az itten tanuló Theol. Candidatusok' száma most mindössze 55-re megyen (ide nem értvén azokat, kik neveket bé nem íratván, a' tanításokat szabadon gyakorolhatják), kik közül az első esztendőben vagynak 38-an, kik a' mult ősszel íratattak-bé neveiket; a' 2d. esztendőben vagynak 10-en, ezek is a' mult esztendőben 20-en voltak; a' 3d. esztendőben pedig most csak 7-en maradtak, a' kiknek számok még tavaly 19-re ment, harmadéve pedig 30-ra. Ezek közül Magyar Országból vagyon 31; Erdélyből 19; Cséh Országból 1 Morvából 1; Silestából 2; és Karinthiából 1. Az A. V. követők' vagynak 54-en, H. V. követők' pedig csak 1 van. Nagy reménység vagyon a' felől hogy az Ő Felsége kegyelmes atyai gondoskodásából mind a' Tanítók' száma szaporodván, mind pedig a' Stipendiumok is már resolvátatva lévén, esztendőről esztendőre szaporodni fog a' Tanuló Ifjúság' száma is; és ezután ezen népes és drága fővárosban többen is fogják elvégezni mint eddig, a' 3 esztendő's theologiai Cursust.

**Márcz. 29d. a' Státus-papiro-
sainak közép-árrok:**

Státus Kötelező levele 5 p Ctmal Conv. P. 94 5/16
Ugyan az 2 1/2 p Ctmal Sorsvonásos Költsön
1820-ról C. P. Ugyan az 1821-ről 100f. C. P. 126 1/2
3/8; Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. —
Bécs Városi Bankó Obligatiók| 2 1/2 p Ctmal 46
1001 3/5 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank
Actia 1018 1/8 for. C. P. Cz. Arany —

~~~~~

**A Gabona négy fő nemeinek árrok
általában Márcz. 15. — 20d.**

(Mérőjét garasra számlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Márcz. 16d.	123	66	55	4r
— Márcz. 20d.	130	68	56	43
Stockerauban Márcz. 15d.	106	67	44	31
Fischamenden Márcz. 16. és 18d.	56	38	31	
Nagy Enzsendorfon Márcz. 17d.	69	42	32	

~~~~~

Magyar Ország.

A' t. h. 24d. költ Hazai Tudósítások
szerint Nagy Tiszteletű Tudós Endrődy
Nepomuk János Úr, ki a' nemzeti Li-
teraturat névezetes munkákkal gazdagít-
totta, becses életének 67d. esztendejében
f. eszt. Febr. 28d. megholt.

Vereczen Ő Felségének örvendetes
születése napján, az ott szállásoló Schnel-
ler könnyű lovas Regimentbeli első Ma-
jor osztalya 2d. Svacionának némelly
etejeles barátai a' Katona Rendnek nevezes
ajándékokat adtak, u. m. Fő Tiszt. Ra-

divojevich Archi-Mandrita és a' Ver-
seczi Görög nem egyesült Püspökségnek
Administrátora 6 akó bort és 110 font
marhahúst; Tel Zadjeli Schlahta
Ferencz Úr, a' Temesi kir. Kamara Ad-
ministratiójának Assessora 2 akó bort és
110 font marhahúst; Tel Dessoöffy
Fő Szolgabíró Úr 10 akó bort; Kovács
Úr, szolgálaton levül lévő Fő Hadnagy
10 akó bort és 200 font húst; Nagy
Tiszt. Bertognia Nagy Zsami Plebá-
nus 2 akó bort és 50 font húst.

Lövő, Márcz. 20d. Mely szorgal-
mossal tenyésztessék Zala Varmegyében
a' szarvas-marhát, nem csak a' Fölhes
Uraságok, de még az adózók is,
megtetszik abból hogy Megyénelbéli Ga-
lamboki helység mézárósának mostan
két általa meghízalt ökrei vagynak,
melyeket ugyan Zala Varmegyei Balat-
ton-Magyaródi helységbeli Jobbágy em-
bertől, ki azokat maga nevelte, vásár-
lott meg a' mult őszszel hizlálás végett.
Ezen szép marhak 7 esztendősek; magás-
ságok ez: egyike 16 markos 3 linea, a'
másika 16 markos 2 linea; becsültetik
a' hettő 24 mázgarra. Már a' hizláló
mészárosnak ígérték érrettek 680 ftot V.
Czban, de ő 710 ft-ra határozta árrokat.
Mind a' Paraszt a' nevelésért, mind a'
Mészáros a' hizlálásért jutalmat érdem-
lenének! — Megszégyenülhetnek valójá-
ban a' külső Országialk, kik a' magyar
adózónak sorsát annyira lealacsonyították
hogy az alig élhet! — holott a' fentírt
példából kitetszik, hogy ha a' Paraszt
szorgalmatos gazda, nem csak hogy él-
het, de még szükségén kívül való pénzt
is szerezhet magának.

(XXIV. dik számú Levelünkben a
192d. oldal' első felén a' 35d. sorban
Csongárd helyett osv. Csanád).

~~~~~